

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA

GJYKATA THEMELORE PEJË

Numri i lëndës: 2024:072485

Datë: 30.05.2024

Numri i dokumentit: 05754425

NE EMËR TË POPULLIT

P.nr.274/24

GJYKATA THEMELORE NË PEJË, Departamenti i Përgjithshëm, me gjyqtarin e vetëm gjykues Leon Përlaska me pjesëmarrjen e bashkëpunëtores profesionale Teuta Spahija, në çështjen penale kundër të pandehurit H. N. sipas aktakuzës me propozim për shqiptimin e masës së trajtimit të e detyrueshëm psikiatrik të Prokurorisë Themelore në Pejë-Departamenti i Përgjithshëm PP/II.nr.342/24 të datës 28.03.2024 për shkak të veprës penale Dhunë në familje nga neni 248 par.1 lidhur me nenin 77 të KPRK-së, në seancën e shqyrtimit fillestar të mbajtur me datë 21.05.2024, në prezencë të prokurores së shtetit Arlinda Nallbani-Gacaferi, të pandehurit H. N. dhe mbrojtësit të tij Av.Kadri Prekaj, e dëmtuara H1. N. si dhe në praninë e ekspertit psikiatër Dr. M. H., të njëjtën ditë shpalli ndërsa me datë 30.05.2024 përpiloj këtë:

AKTGJYKIM

I pandehuri:

H. N., i lindur me, në Pejë, me vendbanim ne fsh. N..., Komuna Pejë, i biri i ..., dhe nënës, e vajzërisë, ka te kryer shkollën fillore dhe të filluar shkollën e mesme, ka punuar si zdukhtar, i pa martuar, i gjendjes se mesme ekonomike identifikuar me numër personal nr....., Shqiptar, shtetas i Republikës së Kosovës.

SHPALLËT FAJTOR

Për shkak se :

Me parë e gjerë më dt. 04.03.2024, në fsh., N..., K. Pejë, e pikërisht në shtëpinë e tyre, brenda marrëdhënies familjare, me qëllim të cenimit të dinjitetit, ushtron dhunë fizike dhe psikologjike ndaj të dëmtuarës H1. N.- të cilën e ka nënë, në atë mënyrë që, i pandehuri në vazhdimësi ushtron

dhunë fizike dhe psikologjike ndaj nënës së tij ku disa ditë më herët i pandehuri e shtynë të dëmtuarën e cila pëson lëndime trupore, gjersa ditën kritike i njëjti merr një thikë dhe me të, gjatë gjithë kohës e kanos nënën si dhe anëtarët e tjerë të familjes së të njëjtit do ti vras, me ç'rast e dëmtuara duke e ndjerë veten të rrezikuar nga veprimet dhe sjelljet e të pandehurit, e lajmëron rastin në polici,

- Me çka ka kryer veprën penale Dhunë në familje nga neni 248 par.1 lidhur me nenin 77 të KPRK-së

Prandaj në kuptim të nenit 364 të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës dhe nenit 38, 39, 40, 42, 69 dhe 70 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (06/L-074):

GJYKON

Të pandehurit H. N. i shqipton:

- I. DËNIM ME BURGIM në kohëzgjatje prej 6 (gjashtë) muaj, i cili dënim do të ekzekutohet pas plotfuqishmërisë së këtij aktgjykimi.
- II. Në dënimin e shqiptuar do të llogaritet edhe koha e kaluar në paraburgim nga data 04.03.2024 deri sa paraburgimi të jete në fuqi.
- III. Të dënuarit H. N. i shqiptohet masa e trajtimit të detyrueshëm psikiatrik në liri në institucionin e kujdesit shëndetësor, e cila masë do të pushohet nga gjykata pasi të këtë pushuar nevoja për trajtim në institucionin e kujdesit shëndetësor, por nuk do të zgjas me shumë së tre vjet.
- IV. Trajtimi i detyrueshëm psikiatrik do të zbatohet në Qendrën e Shëndetit Mendor në Pejë dhe do të mbikëqyret nga Shërbimi Sprovues i Kosovës-Zyra në Pejë, të cilët janë të obliguar ti raportojnë gjykatës në lidhje me mbarëvajtjen e masës.
- V. I pandehuri lirohet nga obligimi i pagesës së shpenzimeve të procedurës dhe të njëjtat mbesin në barrën e mjeteve buxhetore të gjykatës.
- VI. Paraburgimi të pandehurit i vazhdohet deri sa aktgjykimi të bëhet i plotfuqishëm, por jo me gjatë se dënimi i shqiptuar.

ARSYETIM

A. Rrjedha e procedurës;

Prokuroria Themelore në Pejë-Departamenti i Përgjithshme pranë kësaj gjykate ka paraqitur Aktakuzë me propozim për trajtim të detyrueshëm psikiatrik me ndalim me shenjë PP/II.nr.342/24 të datës 28.03.2024 kundër të pandehurit H. N. për shkak të veprës penale Dhunë në familje nga neni 248 par.1 lidhur me nenin 77 të KPRK-së.

Gjykata mbajti seancën e shqyrtimit fillestar me datë 21.05.2024 në të cilën seancë prezantuan prokurorja e shtetit Arlinda Nallbani-Gacaferi, i pandehuri H. N. dhe mbrojtësit të tij Av.Kadri Prekaj, e dëmtuara H1. N. si dhe ekspertit psikiatër Dr. M. H..

Fillimisht gjykata e mori mendimi e ekspertit psikiatër në lidhje me faktin se i pandehuri a është në gjendje ta përballoj gjykimin, ta kuptoj akuzën dhe të konsultohet me mbrojtësin e tij, në të cilat pyetje u përgjigj eksperti psikiatër duke konstatuar se i pandehuri ka mundësi ta ndjek gjykimin dhe të kuptoj veprimet e veta procedurale.

Pas leximit të aktakuzës nga ana e prokurores së shtetit i pandehuri H. N. deklaroi se e pranon fajësinë për veprat penale që i vihen në barrë, ku pas marrjes së mendimit të prokurorit të shtetit dhe mbrojtësit në kuptim të nenin 242 par.2 dhe 6 të KPPRK-së gjykata vendosi që të aprovoj pranimin e fajësisë të bërë nga i pandehuri.

Pastaj duke zbatuar nenin 513 të KPPRK-së gjykatë në seancë të shqyrtimit gjyqësor e dëgjoj ekspertin psikiatër Dr.N.P., i cili i dha shpjegimet e tij si në vijim:

“ I pandehuri H. N. në ekzaminimin që i është bërë si grup i eksperteve, për shkak të përkeqësimit të gjendjes së tij kemi propozuar që të dërgohet në IPFK në trajtim të detyrueshëm për stabilizimin e gjendjes së tij shëndetësore, por për shkak të pamundësisë të pranimit në IPFK për shkak të renovimit të institucionit kemi vazhduar trajtimin në qendrën e paraburgimit në Pejë, ku si rezultati marrjes së terapisë së rregullt vihet deri të stabilizimi i gjendjes së tij psikikë, prandaj propozoj që të vazhdohet trajtimi i tij i lirë në qendrën e shëndetit mendor, për një kohe të caktuar gjër sa mjeket të shohin të arsyeshme”.

Në pyetjen e prokurores së shtetit i njëjti sqaron se për shkak të marrjes së terapisë së rregullt gjendja e tij është stabile dhe duhet të vazhdohet trajtimi i detyrueshëm shëndetësor në liri në qendrën e shëndetit mendor dhe një kohë të caktuar sa e vlerëson mjeku përkatës.

Në pyetjen e gjykatës i njëjti sqaron se tani për tani gjendja e tij është stabile nuk paraqet rrezik për përsëritjen e veprës dhe as nuk paraqet rrezik për rrethin shoqëror, nëse vazhdon me terapi dhe këshillat e mjekut nuk do të këtë përkeqësim të gjendjes së tij shëndetësor.

E dëmtuara H1. N. deklaroj se “ Unë konsideroj se ky ka nevojë për trajtim hala se gjendja i përkeqësohet në këtë gjendje qe po e shoh sot unë nuk e ndi veten të rrezikume”.

Prokurorja e shtetit në lidhje me masën dhe dënimin deklaroi: “pas marrjes së vendimit për dënim i propozoj gjykatës që si rrethanë lehtësuese të mos merret asnjë fakt, si rrethanë renduese të merret fakti se vepra penale është kryer në vazhdimësi ”.

Mbrojtësi i të pandehurit H. N., av. Kadri Prekaj, ne lidhje me masën dhe dënimin deklaroi: “Unë e mbështes në tersi propozimin e ekspertit psikiatër, mendoj që duhet ti shqiptohet ajo masë, sepse masat e tjera më të renda sigurisht që kanë ndikim negativ në rehabilitimin e tij, siç e dëgjuam edhe të pandehurin ku kishte punuar përpara dhe tani është në gjendje me punua prape, sa i përket dënimin propozoi që ti shqiptohet masa e trajtimit të detyrueshëm në liri”.

I pandehuri H. N. deklaroj se “ Unë se përsërisë veprën që ka ndodhë, sgaboj mo, i kërkoj falje mamit edhe kisha pas qef mem liru, jam penduar shumë për këtë vepër, jomë kone pa qefë edhe skom muj mi kontrollua sjelljet e mija edhe një here i kërkoj falje mamit, zgaboj mo ”.

B. Vlerësimi i gjykatës;

Gjykata kur vendosi në lidhje me vendimin për dënimin u bazua dipsozita ligjore përkatës, duke marrë parasysh qëllimin e dënimin, rrethanat lehtësuese dhe renduese dhe karakteristikat individuale të kryerësit.

Të pandehurit gjykata i shqiptoj dënim me burgim në kohëzgjatje prej 6 (gjashtë) muajsh, i cili dënim do të ekzekutohet pas plotfuqishmërisë së këtij aktgjykimi, ku në dënimin e shqiptuar do të llogaritët edhe koha e kaluar në paraburgim nga data 04.03.2024 deri sa paraburgimi te jete ne fuqi.

Për të shqiptuar këtë dënim gjykata mori parasysh fillimisht dënimin e paraparë për veprat penale, përkatësisht minimumin dhe maksimumin e dënimit, pastaj duke pasur parasysh udhëzuesin për politike ndëshkimore të Gjykatës Supreme të Kosovës, vlerësoi rrethanat lehtësuese dhe rënduese të rastit dhe erdhi në përfundim për shqiptimin e dënimit si në dispozitiv të këtij aktgjykimi.

Rrethanat lehtësuese dhe rënduese;

Gjykata i analizoj me vëmendje rrethanat relevante rënduese dhe lehtësuese të cilat edhe ndikuan në përcaktimin e llojit dhe lartësisë së dënimit ku pas analizimit të çështjes dhe fakteve të përshkruara si në dispozitiv të aktgjykimit, gjykata si rrethanë rënduese gjeti faktin se vepra penale është kryer brenda marrëdhënies familjare, faktin se viktima është e moshës së vjetër si dhe faktin se viktima e veprës penale ka qenë posaçërisht e pambrojtur apo e ndjeshme.

Ndërsa si rrethana lehtësuese gjykata gjeti, pranimin e fajësisë nga i pandehuri në seancën e shqyrtimit fillestar, rrethanën e cila për pak nuk arrin të jetë bazë për përjashtimin e përgjegjësisë penale që në këtë rast është aftësia e zvogëluar mendore e kryerësit dhe keqardhja e shfaqur nga i pandehuri në seancën e shqyrtimit fillestar.

Vlerësimi i rrethanave rënduese;

Fakti se vepra penale është kryer brenda marrëdhënies familjare, përkatësisht se i pandehuri dhe viktima e dhunës së ushtruar përmes veprës penale janë në relacion nënë dhe djalë, e megjithatë ky fakt nuk e ka penguar fare të pandehurin që ndaj viktimës të ushtroj dhunë sistematike për disa herë me radhe, gjithashtu kjo shpërfaq në masë të madhe nivelin e rrezikshmërisë që i kanoste në vazhdimësi këtu të dëmtuarës, kur merret parasysh fakti se e njëjta jeton nën një kulm me këtu kryerësin e veprës penale, që është indikacion se nëse këtu i pandehuri nuk e merr dënimin e merituar i njëjti do të mund të përsëriste veprimet e njëjta ndaj të dëmtuarës, sepse siç shihet nga vetë dispozitivët e aktakuzës i njëjti i ka përsëritur këto veprime.

Gjithashtu si rrethana rënduese na paraqiten edhe moshën e vjetër të këtu të dëmtuarës dhe fakti se duke qenë në këtë moshë e bene që të jete viktime posaçërisht e pambrojtur dhe e ndjeshme kur merret parasysh fakti se kryerësi i veprës penale është i ri dhe fizikisht i zhvilluar, që paraqet disproporcion të madh në zhvillim, gjë e cila me rastin e ushtrimit të veprimeve të dhunshëm paraqet nivel më të lartë të rrezikut për viktimën e dhunës, që në këtë rast është grua dhe e moshuar.

Vlerësimi i rrethanave lehtësuese :

Pranimi i fajësisë nga ana e të pandehurit në fillim të seancës së shqyrtimit fillestar, ku në mënyrë deklarative me pranimin e fajësisë i pandehuri shprehi keqardhje dhe kërkim falje për të dëmtuarën, është tregues i fort i pendimit të të pandehurit dhe gatishmërisë së tij për të pranuar përgjegjësinë shoqërore për veprën e kryer.

Rrethanë tjetër është aftësia e zvogëluar e të pandehurit deri në shkallë esenciale, e cila për pak nuk arrin të jetë bazë për përjashtimin e përgjegjësisë penale. Kjo rrethanë është tregues se i pandehuri veprën penale nuk e ka kryer në një shkallë të lartë të dashjes dhe se marrja e vendimit për kryerjen e veprës penale si njëra nga fazat e kryerjes se veprës penale është ndikuar nga çrregullimi psikik i të pandehurit. Ky konstatim i gjykatës mbështetet në raportin e ekzaminimit psikiatrik të të pandehurit H. N. të punuar nga grupi i eksperteve psikiatër dhe nga vet shtjellimi i ekspertizës së bërë nga Dr.M.H. qe konfirmon se i pandehuri vuan nga çrregullimi mendore e quajtur Psychosis implantata.

Tjetër rrethanë lehtësuese është keqardhja e shfaqur nga i pandehuri, në seancën e shqyrtimit fillestar si dhe premtimi se në të ardhmen nuk do të përsëris këto veprime .

Si përfundim gjykata vlerësoj rrethanat renduese dhe lehtësuese secilën veçanërisht dhe te gjitha së bashku , raportin dhe ndikimin e tyre në njëra tjetrën dhe në kontekst të qëllimit të dënimit të përcaktuar në nenin 38 të KPRK-së dhe erdhi në përfundim se rrethanat renduese i mbi peshojnë ato lehtësuese e si rrjedhojë dënimi i shqiptuar të pandehurit H. N. është në përputhje të plotë me kriteret e përcaktuara në nenin 69 dhe 70 të KPRK-së.

Vendimi për shqiptimin e masës së trajtimit të detyrueshëm psikiatrik:

Prokuroria Themelore në Pejë ndaj të pandehurit H. N. ka paraqitur aktakuzë me propozim për trajtimin e detyrueshëm psikiatrik në ndalim, këtë kërkesë prokuroria e ka mbështetur në raportin e ekspertizës psikiatriketë përpiluar nga grupi i ekspertëve Dr. N. P., Psikiatër Dr.M. H. dhe V. M.Psikolog, të cilët nga ekzaminimi i drejtpërdrejtë i të pandehurit kanë konstatuar se i njëjti vuan nga çrregullimi mendore e quajtur Psychosis implantata, ku edhe kanë rekomanduar trajtimin në IPKF i tipit të mbyllur, për shkak të observimit të mëtutjeshme të gjendjes së tij shëndetësore dhe abuzimit me suptanca psikoaktive.

Gjykata në seancën e shqyrtimit gjyqësor e dëgjoj ekspertin psikiatër Dr.M. H.i cili konfirmoj konstatimet e dhëna si në raportin me shkrim duke u shprehur se “I pandehuri H. N. në ekzaminimin që i është bërë si grup i eksperteve, për shkak të përkeqësimit të gjendjes ë tij kemi propozuar që të dërgohet në IPFK në trajtim të detyrueshëm për stabilizimin e gjendjes së tij shëndetësore, por për shkak të pamundësisë të pranimit në IPFK për shkak të renovimit të institucionit kemi vazhduar trajtimin në qendrën e paraburgimit në Pejë, ku si rezultati marrjes së terapisë së rregullt vihet deri te stabilizimi i gjendjes së tije psikikë, prandaj propozoj që të vazhdohet trajtimi i tij i lirë në qendrën e shëndetit mendor, për një kohe të caktuar gjer sa mjeket të shohin të arsyeshme ”.

Gjykata duke u bazuar në raportin e eksperteve psikiatër, dëgjimin e ekspertit në seancë si dhe në bazë të nenit 83, 84, dhe 86 par.1, 2 dhe 4 të KPRK-së dhe nenit 514 të KPPRK-së, ndaj të pandehurit H. N. shqiptoj masën e trajtimit të detyrueshëm psikiatrik ne liri, e cila masë do të pushohet nga gjykata pasi të këtë pushuar nevoja për trajtim, por nuk do te zgjas me shumë se tre vjet.

Gjykata erdhi në përfundim se në lidhje me të pandehurin H. N. janë plotësuar të gjitha kushtet ligjore siç parashihen në nenin 86 par.1 pikat 1.1 -1.3 të KPRK-së.

Vlerësimi i gjykatës për kohëzgjatjen e trajtimit përkatësish për pushimin e masës do të përcaktohet në bazë të raporteve mjekësore të nxjerra nga institucioni i kujdesit shëndetësor të cilat raporte konstatojnë pushimin eventual të nevojës për trajtim të mëtutjeshëm.

Shpenzimet e procedurës dhe kërkesa pasurore juridike;

Në lidhje me shpenzimet e procedurës gjykata vendosi duke u bazuar në nenin 452 par.4 ku thuhet se “Në vendimin me të cilin vendoset për shpenzimet, gjykata mund ta lirojë të pandehurin nga detyrimi i kompensimit, në tërësi ose pjesërisht, të shpenzimeve të procedurës penale nga neni 449, paragrafit 2, nën-paragrafët 2.1 deri në 2.6, dhe nën-paragrafit 2.9 të këtij Kodi, nëse pagesa e tyre do të rrezikonte gjendjen materiale të të pandehurit ose të personave që ai detyrohet t’i mbështesë materialisht. Kur këto rrethana konstatohen pas marrjes së vendimit lidhur me shpenzimet, gjyqtari i vetëm gjykues ose kryetari i trupit gjykues me aktvendim të posaçëm mund të lirojë të pandehurin nga detyrimi i kompensimit të shpenzimeve të procedurës penale ose t’i lejojë që ato t’i paguajë me këste”, pasi qe i pandehuri H. N. është i pa punë dhe me

problemë shëndetësore të përshkruara si më lart, andaj çfarëdo ngarkesë për shpenzime të procedurës do të vështirësonte ekzistencën e të pandehurit.

Andaj, duke u bazuara në të lartcekurat si dhe në kuptim të nenit 364 dhe 369 të KPPRK-së u vendos si në dispozitiv të këtij aktgjykimi.

GJYKATA THEMELORE NË PEJË

Departamenti i Përgjithshëm

P.nr.274/24, dt.30.05.2024

Bashkëpunëtorja Profesionale:

Teuta Spahija

Gjyqtari i vetëm gjykues:

Leon Përlaska

KËSHILLË JURIDIKE:

Kundër këtij aktgjykimi pala e pakënaqur ka të drejtë të ushtroj ankesë, në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të të njëjtit përmes kësaj gjykate për Gjykatën e Apelit në Prishtinë.